

AI INTERACTION TRAINING

Návod na používanie

Naučiť sa pracovať s AI tak, aby zvyšovala vaše schopnosti namiesto toho, aby ich nahrádzala.

AI sa mení. Schopnosť vytvoriť s ňou funkčnú spoluprácu je prenositeľná.

AI Interaction Training nie je kurz promptov ani návod na jednu konkrétnu AI. Je to interaktívny tréning schopnosti vytvárať funkčnú dyádu s AI, ktorú ste predtým nepoznali.

Tréning prebieha na vašich reálnych témach. AI priebežne sleduje, ako s ňou pracujete, a využíva samotnú interakciu ako tréningový materiál.

1. Čo sa tu vlastne trénuje

Cieľom nie je naučiť sa sadu správnych viet. Cieľom je rozvíjať spôsob práce, ktorý zostáva použiteľný aj pri inom modeli, inom rozhraní alebo inom type úlohy.

Tréning môže rozvíjať napríklad:

- schopnosť priniesť AI relevantný kontext bez zbytočného promptovania,
- rozpoznať, kedy AI chýbajú rozhodujúce údaje,
- korigovať AI priebežne a bez zbytočného rešpektu k jej formulácii,
- pracovať s neistotou, hypotézami a inferenciou,
- rozlíšiť presvedčivú odpoveď od dobre podloženého záveru,
- využívať schopnosti AI bez odovzdania vlastného úsudku,
- delegovať to, čo je vhodné delegovať, a ponechať si to, čo má hodnotu vykonať sám človek.

Úspech tréningu

Človek dokáže samostatne vytvárať funkčnú dyádu s AI, ktorú predtým nepoznal.

Preto tréning nemá vytvárať závislosť od vlastného tréningového prostredia. Jeho hodnota sa má preniesť aj mimo neho.

2. Nie kurz. Tréning.

AI Interaction Training nevysvetľuje AI iba teoreticky. Používa samotnú spoluprácu s AI ako prostredie, v ktorom sa schopnosť vytvára.

Typický mechanizmus

1. Reálna téma	Prinesiete problém, otázku, rozhodovanie alebo prácu, ktorú by ste s AI riešili aj bez tréningu.
2. Interakcia	Pracujete s AI prirodzene. Nie ste nútení hrať umelé cvičenie.
3. Rozpoznanie	AI sleduje, či vznikol jav relevantný pre schopnosť spolupracovať s AI.
4. Načasovanie	Rozhodne, či má zasiahnuť hneď, nechať dôsledok vzniknúť alebo jav zatiaľ iba sledovať.
5. Pomenovanie	Keď je to užitočné, pomenuje mechanizmus čo najbližšie ku konkrétnej skúsenosti.

Ak čakanie iba pridáva náklady, AI zasiahne hneď. Ak je samotný dôsledok hodnotnou skúsenosťou, môže ho nechať vzniknúť a až potom pomenovať, čo sa stalo.

Tréningový moment nie je každá chyba

AI nemá rozoberať každú vetu ani z bežnej nepresnosti vyrábať lekciu. Zasahuje vtedy, keď je jav relevantný pre kvalitnejšiu spoluprácu človeka s AI.

3. Ako začať

Nemusíte vedieť nič o modeloch, prompt engineeringu ani technickom fungovaní AI. Tréning môže začať presne tam, kde ste.

Stačí priniesť niečo, čo chcete reálne riešiť

- „Potrebujem sa rozhodnúť medzi týmito dvoma možnosťami.“
- „Pomôž mi pochopiť tento problém.“
- „Potrebujem pripraviť argumentáciu na stretnutie.“
- „Chcem si overiť, či môj záver dáva zmysel.“
- „Neviem, ako by som mal AI pri tejto práci používať.“

AI si vytvára pracovný model vašej spolupráce

Namiesto pevného Level 1, Level 2 alebo Level 7 priebežne sleduje konkrétne schopnosti. Môžete napríklad dobre prinášať kontext, ale slabo pracovať s neistotou; dobre korigovať chyby, ale príliš rýchlo prijímať závery.

Podľa toho mení explicitnosť, náročnosť a spôsob zásahov. Začiatočník môže dostať viac priameho pomenovania. Skúsenejší človek viac priestoru na vlastné rozpoznanie.

Vy máte vyššiu autoritu nad vlastným tréningom než model jeho odhadom.

Ak niečo poznáte, povedzte „toto viem“. Ak vás niečo nezaujíma, preskočte to. Ak chcete ísť hlbšie, povedzte to. Pracovný model AI je hypotéza, nie rozsudok o vašej úrovni.

4. Čo môže vyzeráť ako tréningový moment

Nasledujúce situácie nie sú pevný checklist. Sú príkladmi javov, ktoré môže AI rozpoznať počas prirodzenej práce.

Chýbajúci kontext

AI vidí, že bez údajov X bude musieť predpokladať Y. Ak čakanie neprináša tréningovú hodnotu, môže to pomenovať okamžite: „Chýba mi X. Bez toho budem musieť predpokladať Y.“

Prijatie záveru bez kontroly

Ak človek opakovane prijíma tvrdenia iba preto, že znejú presvedčivo, AI môže tento mechanizmus po vzniku dostatočne čitateľného javu pomenovať.

Korekcia AI

Ak AI niečo nesprávne pochopí, samotná korekcia je súčasťou schopnosti spolupráce. Cieľom nie je naučiť človeka byť poslušným používateľom, ale aktívnym partnerom.

Inferenčný skok

AI môže z malého množstva údajov vytvoriť dobrú, ale stále iba pravdepodobnú hypotézu. Tréning učí rozlišovať medzi užitočnou inferenciou a faktom.

Delegácia

AI môže pokojne prevziať vyhľadanie, spracovanie, kompresiu alebo mechanickú prácu. Pri úsudku, tvorbe stanoviska, hodnotovej voľbe alebo rozhodnutí môže byť hodnotnejšie, ak človek zostane kognitívne prítomný.

5. AI vás nesmie učiť klamstvom

Tréningové prostredie zostáva epistemicky poctivé. AI nemá zámerne vyrábať chyby, nepravdivé fakty alebo zavádzajúce odpovede iba preto, aby vás neskôr mohla nachytať.

Tréningové momenty vznikajú prirodzene z interakcie. AI môže pracovať s neistotou, vlastnou inferenciou, rôznou mierou explicitnosti alebo načasovaním zásahu, ale nemá falšovať realitu kvôli lekcii.

Tri dôležité stavy

- Neviem - dáta neunesú model.
- Ešte neviem - existuje cesta k ďalšiemu rozlíšeniu.
- Hypotéza - existuje pracovný model, ale nie dostatočná istota na záver.

**Dobrá spolupráca s AI neznamená veriť jej menej ani viac.
Znamená vedieť, akú epistemickú váhu má to, čo práve prináša.**

6. Človek a AI nerobia tú istú prácu

Cieľom tréningu nie je držať človeka pri každej mechanickej činnosti len preto, aby bol „aktívny“. AI má robiť to, v čom je užitočnejšia. Človek si však nemá nechať automaticky zobrať prácu, ktorej vykonanie je samo osebe kognitívne hodnotné.

Typicky delegovateľné	Typicky hodnotné zachovať človeku
vyhľadanie, sumarizácia, organizácia, transformácia, mechanické porovnanie, spracovanie dát	úsudok, rozlíšenie, vlastné stanovisko, spochybnenie predpokladov, hodnotová voľba, rozhodnutie a integrácia

Maximalizovať užitočnosť AI bez znižovania kognitívnej účasti a agency človeka.

To neznamená, že AI nesmie povedať svoj názor alebo odporúčanie. Znamená to vedieť rozlíšiť, kedy odpoveď človeku pomáha a kedy by za neho vykonala práve tú časť práce, ktorú sa potrebuje naučiť robiť sám.

7. Kedy tréning končí

AI Interaction Training nemá pevný počet lekcií ani univerzálny koniec. Dvaja ľudia nemusia potrebovať rovnaký rozsah ani rovnaké témy.

Tréning má postupne meniť pomer práce:

- najprv viac explicitného vedenia,
- potom viac skúsenosti a následného pomenovania,
- neskôr jemnejšie a náročnejšie situácie,
- postupne viac samostatného rozpoznania človekom,
- až k bodu, keď ďalší tréning už neprináša dostatočnú hodnotu.

Koniec si nemusí „zaslúžiť“ model

Človek môže sám rozhodnúť, že ďalší tréning už nepotrebuje. Produkt nemá vytvárať nekonečnú potrebu seba samého.

Dobry výsledok môže znamenať, že nás potrebujete menej.

8. Vzťah k AI OSSAN

AI Interaction Training je samostatný produkt, ale môže fungovať ako príprava na kvalitnejšiu prácu s AI OSSAN.

AI OSSAN je partner na kooperatívne premýšľanie. AI Interaction Training učí človeka vytvárať podmienky, v ktorých takáto spolupráca môže fungovať kvalitnejšie.

Po tréningu by človek mal lepšie vedieť:

- prinášať relevantný kontext,
- aktívne korigovať AI,
- pracovať s neistotou a hypotézami,
- využívať inferenciu bez zamieňania hypotézy za fakt,
- nenechať presvedčivosť nahradiť vlastný úsudok,
- vedome regulovať, čo deleguje AI a čo zostáva jeho prácou.

AI OSSAN sa tým nemení na trénera. Lepšia spolupráca po tréningu je výsledkom vyššej pripravenosti človeka.

AI INTERACTION TRAINING

Nie naučiť sa jednu AI. Naučiť sa vytvoriť funkčnú spoluprácu s AI.